

mere end 30 Mand i Folketinget. Det er, hvad det ærede Medlem fra 1901 til 1909 er naaet til ved saa fuldstændig at forlade Venstres gamle Politik. Jeg kan godt forstaa, at den højtaerede Konseilspræsident, der i Dag svarede det ærede Medlem og svarede i høffige og urbane Vendinger, alligevel tog et ret bestemt Standpunkt — lad mig sige maaske lidt til Forskel fra det Standpunkt, han hidtil har indtaget — overfor det ærede Medlem fra Ringkøbing. Han var ganske paa det rene med, at det ærede Medlem ikke mere i dansk Politik betyder det, han en Gang har betydet. Det ærede Medlem repræsenterer nu 30 Mand — hvordan det vil komme til at se ud *efter* Valgene, skal jeg ikke indlade mig paa at spaa om.

Men det er jo intet Under, at det ærede Medlem, naar det gaar ham saadan, er saa bitter, og derfor er det heller ikke værd at gaa i Rette med ham for alt, hvad han siger i denne Sindstilstand. Noget kommer jeg alligevel til at sige til ham.

Det ærede Medlem udtalte i Gaar, at Mindretallet ikke kan anføre nogen Autoritet for den Paastand, at vi kun ere forpligtede til at opretholde Neutraliteten overfor mere eller mindre tilfældige Neutralitetskrænkelser. Ja, jeg ved ikke, hvem det ærede Medlem regner for Autoriteter. Men det ærede Medlem vil dog være paa det rene med, at Folk, som han vistnok er tilbøjelig til at anse for Autoriteter, en Gang have udtalt, at værne vor Neutralitet med Vaabenmagt kunne vi ikke, og det kan man ikke fordrø af os. Det ærede Medlem vil være paa det rene med, at der har været en Autoritet, en Mand, der for ham i alt Fald maa være en Autoritet, der en Gang har set paa dette Spørgsmaal, som vi se paa det, nemlig at det, man kan kræve af os, er et Militærvæsen egnet til Opretholdelsen af Landets Neutralitet overfor mere eller mindre tilfældige Neutralitetskrænkelser. Den Autoritet, jeg sigter til, havde Ordet den 17. Januar 1899 her i Folketinget og udtalte — Sp. 1968 — følgende: „Men endnu høres der fra flere Sider, og navnlig fra Højres Side, saadanne Udtalelser som, at vi maa dog kunne indrette os saaledes, at vi kunne værne vor Neutralitet. Jeg tror, at der i en saadan Udtalelse fra Højres Side endnu ligger et Fejlsyn. Jeg tror, at der her er noget, som Højre maa se paa paa en anden Maade, inden vi komme til en sund Opfattelse af vort Lands hele Stilling. Vi kunne nemlig ikke værne vor Neutralitet,

og vi maa gøre os klart, at det ikke kan nytte, at vi ville gøre det, vi maa ikke bilde os noget saadant ind.“ Den Autoritet, der sagde dette, var — det ærede Medlem fra Ringkøbing, og jeg antager, det ærede Medlem vil anerkende denne Autoritet, selv om han ikke anerkender andre.

Det ærede Medlem vil gerne tage Venstres Stilling i 1876 til Indtægt for sin Militærpolitik. Jeg skal i den Anledning opholde mig en lille Smule ved Stillingen i 1876. Lad mig begynde med at sige, at det Militærvæsen, som Venstre i 70'erne kunde gaa med til, var et Militærvæsen, der tog Sigte paa Forsvaret af Landet under en Eksistenskamp. Den Gang var der jo ikke, eller i alt Fald kun i meget ringe Grad, Tale om Neutralitet. Neutralitetstanken var en ny Tanke, der endnu ikke havde fæstet Rod i Befolkningen, og derfor kunde man ikke den Gang fra Venstres Side føre den Tale, der nu føres fra Venstres Side, om en Militærordning med Neutraliteten som Grundlag. Nu er Forholdet jo et ganske andet. Den Gang Forsvarskommissionen blev nedsat, var man fra alle Sider her i Salen enig om, at den Militærordning, vi skulde have, skulde være en saadan, der skulde tjene til Opretholdelse af Landets Neutralitet. Derfor kan det ærede Medlem aldeles ikke jævnføre Forholdene i Øjeblikket med Forholdene i 1876. Vi have hørt saa ofte, at man fra Venstres Side har kaldt Sjælland for Danmarks naturlige Fæstning. Men naar Venstremænd i 70'erne kunde bruge dette Udtryk, saa laa det i Forhold, som ogsaa nu ere ganske forandrede. Den Gang var Danmark, som bekendt, endnu Tyskland jævnbyrdigt til Søs, hvorimod Tyskland var Danmark overlegent ved sin landmilitære Magt. Det var Angreb fra Tysklands landmilitære Magt, man havde noget at frygte af, og man ansaa den Gang de Bælter og Sunde, der omgive Sjælland, som et virksomt Forsvarsmiddel mod et Angreb fra Tysklands landmilitære Magt, da Tyskland ikke til Søs var os overlegen. Men nu er Forholdet jo et ganske andet. Nu er Forholdet jo det, at Tysklands Sømagt er os ganske svimlende overlegen, og som Følge deraf ere de Bælter og Sunde, som i 70'erne kunde regnes for at være et Forsvarsmiddel under et Angreb fra Tysklands Side, tværtimod blevne den allerbedste Angrebsvej, som Tyskland kan ønske sig imod os. Dette skal man ogsaa huske en lille Smule paa, naar man jævnfører Stillingen i 70'erne med den Stilling, vi leve i nu.